

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SILICKÁ JABLONICA

VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Názov ÚPD: **ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SILICKÁ JABLONICA**
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Silická Jablonica
Číslo uznesenia:/2008
Dátum uznesenia:

.....
Tamášová Eva
starostka obce

pečiatka

Michalovce, 2008

Územný plán obce je financovaný z príspevku ERDF (ES), štátneho rozpočtu a rozpočtu obce Silická Jablonica v súlade so zmluvou o poskytnutí príspevku uzavretou s MVaRR SR.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

NÁZOV ELABORÁTU:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SILICKÁ JABLONICA - NÁVRH RIEŠENIA

VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

OBJEDNÁVATEĽ: OBEC SILICKÁ JABLONICA,
Eva Tamášová, starostka obce,
štatutárny zástupca pre obstarávanie UPN obce

ODBORNE SPÔSOBILA OSOBA
PRE OBSTARÁVANIE ÚPD: Ing. arch. HOPPANOVÁ Agnesa, Jenisejská 1/A, 040 01 Košice, reg.
číslo 068).

SPRACOVATEĽ: ArchAteliér, Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

HLAVNÍ RIEŠITELIA: Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

**TÁTO DOKUMENTÁCIA JE PRODUKT PODLIEHAJÚCI ZÁKONU O OCHRANE AUTORSKÝCH PRÁV!
JEHO KOPÍROVANIE, ALEBO PRENECHANIE NA VYUŽITIE INÝM OSOBÁM JE MOŽNÉ LEN SO SÚHLASOM AUTORA.**

Obsah :

1. ÚVOD	4
2. PRÍRODNÉ PODMIENKY, PÔDNY FOND	4
3. POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA, LESNÁ PÔDA	7
3.1.1 Poľnohospodárstvo	9
3.1.2 Lesné hospodárstvo	9
3.2 Pôda, hlavné pôdne charakteristiky riešeného územia.....	10
4. MELIORAČNÉ STAVBY	12
5. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY / PP	12
6. VYHODNOTENIE ZÁBERU LESNÝCH POZEMKOV	12
7. ZDÔVODNENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA.....	13
8. TABUĽKOVÁ PRÍLOHA.....	16
8.1 Bilancia predpokladaného odňatia PP a LP	16
8.1.1 zastavané územie: tab. č.1.....	16
8.1.2 mimo zastavané územie: tab. č.2	16
8.2 Rekapitulácia – celkový záber PP: tab. č. 3.....	16

1. ÚVOD

Obstarávateľom Územného plánu obce je obec Silická Jablonica. Obec v roku 2006 vyhlásila verejnú súťaž na výber spracovateľa „Územného plánu obce Silická Jablonica“. Členovia komisie na základe dohodnutých kritérií vyhodnotili poradie úspešnosti ponúk.

Spracovateľom územného plánu sa stala Ing. arch. Bošková Marianna, ArchAteliér v Michalovciach. Vypracovanie územného plánu obce je spracované na základe zmluvy o dielo č. 58-2007/01/30.

Obstarávateľskú činnosť vykonáva Ing. arch. Agnesa Hoppanová, odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPP a ÚPD obcí podľa § 2a stavebného zákona, zapísaná v zozname na MŽP SR.

Základné východiskové podklady použité pri spracovaní prílohy boli:

- a) hranica súčasne zastavaného územia s aktuálnym stavom k 1. 1.1990 bol získaný v katastri nehnuteľnosti Rožňava, druh pozemkov podľa stavu v katastri nehnuteľnosti Rožňava (získané v r. 2006),
- b) bonitované pôdno-ekologické jednotky - BPEJ z, Katastrálny úrad v Rožňava, z www.vup.sk
- c) zákon 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, príloha č. 3 zákona č. 220/2004 Z. z.,
- d) zákon NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch
- e) komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia,
- f) Podklady poskytnuté v rámci prípravných prác pre ÚPN-O - Hydromeliorácie š.p. Bratislava, Vrakuňská 29, Bratislava, zo dňa 01.03.2007, č.j. 617-2/110/2007.

2. PRÍRODNÉ PODMIENKY, PÔDNY FOND

Katastrálne územie obce Silická Jablonica je situované v južnej časti okresu Rožňava v Košickom kraji. Riešene územie je vymedzené katastrálnymi hranicami obce, susedí na severe s k.ú. obce Krásnohorská Dlhá Lúka, na východe s k.ú. Hrušov, západne s obcou Silica, južná hranica k.ú. predstavuje hranicu SR s Maďarskom. Pre širšie záujmové územie je charakteristický pahorkatinový až hornatinový ráz územia. Nadmorská výška riešeného územia sa pohybuje v rozmedzí od 220 m.n.m. (potok Turňa) po 608 m.n.m. (Mala Mela). Riešené katastrálne územie má celkovú výmeru 2556,6 ha

2.1.1.1 Geologické a geomorfologické pomery

Geomorfológia

V zmysle geomorfologického členenia Západných Karpát je územie planiny súčasťou celku Slovenský kras a podcelku Silická planina (Mazúr, et al., 1986). Podľa geomorfológie krasu (Jakál, 1993) sú v hodnotenom území vyvinuté dva typy. Najrozšírenejší je typ horského krasu, ktorý až na sporadické výnimky je vyvinutý na celom území Silickej planiny. Je to typ planinového krasu, charakteristický 1. stupňom skrasovatenia, s úplným vývojom exo a endokrasu, prevažne s autogénnym vývojom. Druhým typom sú plošne malé výskyty kotlinového krasu travertínových kôp a kaskád. Tento typ je charakteristický 4. stupňom skrasovatenia, s čiastočne vyvinutým exo a endokrasom, s prevažne nedokonale vytvorenými formami krasu, prejavmi fluviokrasu s alogénnym, lokálne autogénnym vývojom.

Silická planina je krasovou oblasťou, ktorá sa nachádza na území dvoch štátov – Slovenskej republiky a Maďarskej republiky. Na území nášho štátu je podstatná časť tejto krasovej planiny, ktorá je súčasťou Národného parku – Slovenský kras, v juhozápadnej časti východného Slovenska. Len juhovýchodná časť planiny sa nachádza v Maďarskej republike, kde je súčasťou Aggteleckého krasu v Aggteleckom národnom parku.

Hodnotené územie je z východnej strany ohraničené záverom kaňonovitej Turnianskej kotliny. Ďalej na východe táto hranica pokračuje depresiou sedla Soroška, ktorá tvorí hranicu medzi Silickou planinou od nej východne sa rozprestierajúcou planinou Horného vrchu. Zo severu je ohraničená depresiou Rožňavskej kotliny. Západné ohraničenie prebieha úzkym kaňonovitým údolím rieky Slaná, od obce Brzotín až k Plešivcu. Ďalšie pokračovanie západnej hranice je terénne nevýrazné, pretože planina tu postupne klesá pod nekrasové sedimenty kenozoika Rimavskej kotliny. Hranica planiny je v tejto časti približne vedená na línii Plešivec, obce Ardovo, Dlhá Ves a jaskyňa Domica. Južné ohraničenie je formálne a tvorí ho štátna hranica s Maďarskom.

Geológia

Na geologickej stavbe k.ú. Silická Jablonica resp. Slovenského krasu sa zúčastňuje päť základných tektonických jednotiek: silicikum, turnaikum, meliatikum, príkrov Bôrky a gemerikum. Ďalej sa na stavbe zúčastňujú sporadické výskyty vrchnej kriedy, zachované len na siliciku a kenozoické sedimenty nesúvisle prekrývajúce uvedené tektonické jednotky (Mello, et al., 1997). Silickú planinu tvorí len jedna tektonická jednotka – silicikum a kenozoikum, zastúpené nesúvisle rozšírenými terciérnymi a kvartérnymi pokryvnými sedimentmi. Silicikum je v Slovenskom krase zastúpené silickým príkrovom v stratigrafickom rozpätí vrchný perm – vrchná jura. Tvorí ho prevažne nemetamorfované horniny s celkovou hrúbkou 2 – 3 km.

Na stavbe Silického príkrovu v oblasti Silickej planiny sa podieľajú tri skupiny facií (Mello, et al., 1997): 1. – faciie predriftového štádia, 2.-faciie karbonátovej platformy, 3.- faciie intraplatformných depresíí a pelagické faciie, resp. svahové a panvové faciie.

Faciie predriftového štádia sú zastúpené nasledovnými litostratigrafickými vývoji. Je to perkupská evaporitová formácia (najvyšší perm – spodný trias), ktorá však nevystupuje na povrch. Bola zistená len vrtmi v podloží verfénskeho súvrstvia pri obciach Silica a Silická Brezová. Formácia je tvorená pieskovecami a bridlicami s polohami sadrovcov a anhydritov. V nadloží tejto formácie je verfénske súvrstvie (spodný trias - skýť). Na Silickej planine je zastúpené bodvasilašskými vrstvami (griesbach – spodný namal), zloženými z pestrých pieskovcov a bridlíc. V nadloží týchto vrstiev sú vyvinuté silicko-jablonické vrstvy (namal – spodný spat), tvorené piesčitými vápencami, bridlicami a pieskovcami. Najvyššiu časť súvrstvia tvoria sinské vrstvy (vrchný namal – stredný spat), ktoré sú zložené z bridlíc, slienitých vápencov a vápencov. Verfénske súvrstvie vytvára rozsiahle polohy po obvode Silickej planiny na juhovýchodných svahoch v oblasti medzi Silicou, Silickou Jablonicou a Hrušovom. Vyskytuje sa ešte aj na severnom úpätí planiny, medzi Lipovníkom a Jovicami a taktiež v tektonických zónach v oblastiach styku čiastkových tektonických štruktúr planiny.

Podstatnú časť Silickej planiny tvoria faciie karbonátovej platformy v stratigrafickom rozpätí najvyšší spodný trias, stredný a vrchný trias. Sú tu zastúpené nasledovné typy karbonátov: gutensteinské vápence a dolomity (najvyšší spat – anis), steinalmské vápence a dolomity (anis), wettersteinské vápence a dolomity (ladin – karn), leckogelské vápence (karn) a waxenecké (tisovské) vápence (karn). Plošne aj objemovo sa najviac vyskytujú svetlé masívne wettersteinské vápence. Z nich sú najrozšírenejšie rífové typy vápencov a menej sú rozšírené lagunárne (riasovo – stromatolitové) typy. Vyššie uvedené karbonáty vytvárajú predovšetkým podstatnú časť povrchu náhornej plošiny krasovej planiny a taktiež na severnom a západnom okraji aj podstatnú časť svahov ohraničujúcich planinu.

Svahové a panvové faciie sa na stavbe Silickej planiny zúčastňujú v malej miere. Vytvárajú pomerne tenké, tektonicky značne rozblokové pásmité polohy. Sú tvorené schreyeralmskými, reiflinskými, pseudoreiflinskými, raminskými a lavicovitými wettersteinskými vápencami, ďalej hallštatskými vápencami a zlambašskými vrstvami (vápence, slie, slienité a piesčité bridlice). V reiflinských vápencoch sa západne od Silickej Brezovej nachádzajú polohy redeponovaných tufitov a argilitov dm hrúbky, ktoré sú priradované k produktom kyslého vulkanizmu. Uvedené typy sedimentov majú stratigrafické rozpätie stredný trias (ilýr) – vrchný trias (rét).

Kenozoikum v oblasti Silickej planiny reprezentujú výskyty terciérnych sedimentov a hlavne kvartérne pokryvné sedimenty. Terciér je reprezentovaný neogénnymi pestrými ílmi, pieskovcami a štrkami – poltárskym súvrstvom (pont), ktoré sa vyskytuje na západnom okraji planiny v oblasti medzi Plešivcom a Domicou a západne od Silickej Brezovej. Podstatná časť poltárskeho súvrstvia je tu tvorená štrkami. V kvartéri sú najviac rozšírené deluviálne sedimenty (pleistocén-holocén). Vytvárajú nesúvisle vyvinuté lemy na úpätiach svahov Silickej planiny a tvoria ich hlinito kamenité a kamenité sedimenty. Sporadicky sú zastúpené deluviálne proluviálne sedimenty (pleistocén - holocén), ktoré sú uložené v zónových a rozsypových kuželloch. Tvoria ich kamenité sedimenty. Početné sú proluviálne sedimenty, zložené z hlinitých a hlinito-piesčitých lokálne až štrkovitých sedimentov pri vyústení úpätných erózných rýh. Typickým kvartérnym sedimentom sú travertíny (holocén). Významné akumulácie sypkých i kompaktných travertínov sa nachádzajú pri vyvierackách južne od obce Silická Jablonica.

Územie Silická planina, ako aj celý Slovenský kras, je tvorená prevažne karbonatickými horninami, v ktorých sa cez rôzne pukliny a iné diskontinuity odvádza voda z povrchu do podzemia. Na povrchu plošiny nezostáva takmer žiadna voda. Z hydrografického hľadiska má toto územie všetky znaky krasu. Slovenský kras sa začal formovať do dnešnej podoby v období vyzdvihnutia v rhodanskej tektonickej fáze, kedy sa začala aj vertikálna cirkulácia podzemnej vody. Vtedy sa začala formovať aj dnešná riečna sieť, ktorá sa viaže na okrajové časti územia a na nepriepustné horniny. Hlavný odvodňovací tok Silickej planiny je rieka Slaná, ktorá predstavuje bázu krasovatenia pre západnú časť. Pre centrálnu časť k.ú. Silická Jablonica je to tok Turňa, ktorá v podstate odvodňuje aj Horný i Dolný vrch. Výstupy werfenských hornín ovplyvňujú aj tok Turňu a preto je báza krasovatenia nad ňou. Z hľadiska výskytu podzemných vôd je Slovenský kras ojedinelým prírodným komplexom, ktorý sa vyznačuje až ich extrémnym bohatstvom, pričom sú významné aj z vodohospodárskeho hľadiska. Z tohto dôvodu je časť národného parku a jeho ochranného pásma vyhlásená za chránenú oblasť prirodzenej akumulácie vôd. Prúdenie podzemných vôd v masíve je pomerne zložitá. Infiltrované vody si najprv zachovávajú vertikálny smer, ktorý sa neskôr zmení na horizontálne prúdenie. Zvláštnosťou je sifónálne prúdenie. Rýchlosť prúdenia krasových vôd je významnou hydrogeologickou charakteristikou. Dôležitým poznatkom je skutočnosť, že zdržanie vôd v skrasovatenom karbonátovom masíve od doby infiltrácie až po odtok nedosahuje 50 dní. Autochtónna (infiltrovaná) krasová voda prestupuje sieťou podzemných kanálov ako potrubím až na úroveň dna dolín, kde z planín vystupuje v podobe tzv. krasových prameňov, resp. vyvieráčiek. Krasové pramene sa dajú identifikovať na základe rôznych hydrologických charakteristík, teploty a chemizmu. Počas kvartéru menili odvodňujúce toky svoju polohu vo vertikálnom smere. Slaná prevažne akumulovala, čím zvyšovala úroveň podzemných vôd a tým aj horizontálnu cirkuláciu podzemnej vody. Tomuto vývoju zodpovedal aj vývoj jaskynných úrovní. Rozmiestnenie krasových prameňov ovplyvňuje morfológia nepriepustného podlažia.

Povrchové vody - riešeným územím preteká riečka Turňa do ktorej sa vlieva Bazinský potok odvodňujúci severnú časť riešeného územia.

2.1.1.1 Klimatická charakteristika

Slovenský kras sa nachádza na rozhraní oceánskeho a kontinentálneho typu podnebia. Svojou strednou nadmorskou výškou 598 m leží na prechode medzi nížinným a horským typom podnebia, pričom závislosť od nadmorskej výšky je modifikovaná zvláštnosťou krasového reliéfu. Klíma je jednou z hlavných zložiek ktoré ovplyvňujú proces krasovatenia. V jednotlivých klimatických pásmach Zeme sa rôzne vplyvy môžu prejaviť nielen na rýchlosti krasovatenia, ale aj na tvorbe špecifických foriem reliéfu. Na predmetnom území je toto zbytočné rozoberať, keďže sa celé nachádza v jednom pásme. Jednotlivé klimatické prvky však môžu ovplyvniť proces krasovatenia: napr.: prevládajúci smer vetrov, v zimnom období podmieňovanie asymetrie

krasových jám vďaka snehu (krasové jamy majú rôznu teplotu na dne a na okrajoch), ap. Dôležitou vecou je aj expozícia svahov jednotlivých planín. Slovenský kras patrí do mierneho kontinentálneho pásma s dostatkom zrážok pre proces krasovatenia. Klimaticky patrí riešené územie k.ú. Silická Jablonica k subtypu mierne kontinentálnej, mierne teplej a mierne vlhkej klíme horských plošín. Sú súčasťou planiny v nadm. výške od 400 – 700 m. Priemerné januárové teploty sú -4 až -6 °C, júlové 16 až 18 °C a ročná priemerná teplota je 22 °C. Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje medzi 5,7 - 8,5 °C. Ročný úhrn slnečného svitu je 2040 až 2100 hodín. Priemerný počet letných dní v roku je 60 až 20, mrazových dní 110 až 170. Ročný úhrn zrážok je 650 – 800 mm. Maximálny počet zrážok je v júni. Počet dní so snehovou pokrývkou nad 1 cm sa pohybuje medzi 70 – 100 dňami. Trvalá snehová pokrývka je len 40 – 50 dní. Snehová pokrývka trvá 50 až 115 dní. Priemerné maximum snehovej pokrývky je 18 až 45 cm. Toto obdobie je dosť dôležité preto, že snehová voda má veľký obsah CO₂ a môže urýchľovať krasovatenie. Najvyšší obsah je v období jarného topenia sa snehu. Nevýhodou pre proces krasovatenia je to, že zrážky sú rovnomerne rozložené počas celého roka, a tak sa zvyšuje výpar a nedôjde vždy k priamemu styku zrážkovej vody s horninou. Prekážkou sú pôdy a vegetácia. Dôležité je poznať aj smer prevládajúcich zimných vetrov, ktoré usmerňujú rozloženie snehovej pokrývky a vytváranie závejov, čiže nahromadenie snehu, ktorý pri topení intenzívne rozpúšťa vápenec. Riešené územie patrí k oblastiam so zvýšenou búrkovou činnosťou. Relatívna vlhkosť vzduchu má opačný chod ako jeho teplota. Najvyššie hodnoty má v decembri, najnižšie v apríli až máji. Jar a začiatok leta bývajú na planinách vlhkejšie ako v dolinách, v jeseni opačne. Slovenský kras patrí do oblasti s dominantne prevládajúcim severným vetrom. Druhým najčastejším smerom vetra je južný vietor. V kotlinách je značné percento bezvetria. Následkom členitosti reliéfu sa smer vetra v nižších polohách prispôsobuje jeho tvárnosti. Južné svahy a úpätie Dolného vrchu sú za určitých poveternostných situácií postihované účinkom horských víchríc.

Isté klimatické rozdiely v širšom záujmovom území môžeme postrehnúť medzi západnou časťou Silickej planiny a Zádielskou i Jasovskou planinou. Keď sú v oblasti Silice priemerné ročné zrážky okolo 725 mm, tak na Zádielskej planine až 840 mm a v najvyšších polohách Horného vrchu okolo 990 mm ročne. Tieto rozdiely nemajú však veľkú úlohu pri reliéfovom procese. Dôležitejšie sú však klimatické rozdiely medzi stráňami, ktoré sú exponované na sever a stráňami s južnou expozíciou. Tieto rozdiely sa prejavujú aj na charaktere reliéfu.

Veterné pomery v záujmovej oblasti sú ovplyvnené predovšetkým orografiou. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria je pomerne nízka 2,3 až 2,8 m.s-1. Najvyššie rýchlosti sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 m.s-1), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 m.s-1. Z vývoja rýchlosti prúdenia vzduchu môžeme predpokladať, že v záujmovej oblasti prevládajú mierne až slabé prúdenia.

3. POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA, LESNÁ PÔDA

PÔDA

Keď chceme charakterizovať niektoré typy pôd, ktoré sa vyskytujú v krase, treba zdôrazniť úlohu červeníc (reziduálne – teda zvyškové pôdy) pri krasovatení. Červenice (pôdy skupiny terrae calcis) nie sú na povrchu plošín v súvislejších polohách, ale tvoria skôr ostrovčeky. Vypĺňujú však takmer všetky škrapové pukliny a krasové tašky v hlbších polohách. Dnes ich prekrývajú iné typy pôd; ide vlastne o reziduálne zvyšky zvetralín. Priepustnosť červeníc je kvôli ílovitej zložke pomerne malá a preto pod nimi neprebíha intenzívny proces rozpúšťania. Ostatné typy pôd sú priaznivejšie, ak sa, samozrejme, nevyskytujú v mocnejších polohách.

V riešenom území obce Silická Jablonica resp. na Silickej planine ide predovšetkým o rendzinu hnedú (s

malým až nijakým obsahom karbonátov) vyskytujúcu sa na červenici. Rendzina typická sa tvorí na menších plochách a na zásaditom substráte.

Rendzinové pôdy - skupina pôd s mačínovým pôdotvorným procesom až po procesy akumulácie a stabilizácie humusu, s výnimkou pôd recentných alúvií. Pôdy majú molický Am – horizont bez ďalších diagnostických horizontov, prípadne len s ich náznakmi. *Rendziny (RA)* patria k najrozšírenejším horským pôdam v rámci slovenských pohorí. Viazané sú na karbonátový substrát. Tieto pôdy sú charakteristické vysokým obsahom skeletu, malou až strednou hrúbkou pôdneho profilu, prevažujúcou hlinitou až ilovitohlinitou zrnitosťou a obsahom karbonátov v celom profile. Rendziny sa môžu vyskytovať ako nasledovné subtypy: rendzina modálna (RAm), rendzina kambizemná (RAk), rendzina litozemná (RAq), rendzina sutinová (RAj). V rámci posudzovaného územia sú rendziny rozšíreným pôdnym typom.

Orná pôda

V riešenom území predstavuje orná pôda 46,7 ha. Vďaka konfigurácii terénu sú oráčky menšie a často kombinované s medzami a krovinnou vegetáciou. Skutočný podiel ornej pôdy je v súčasnosti zrejme menší, nakoľko došlo k preradeniu nevyužívaných plôch oráčín do ostatných plôch. Terén je v sledovanom území veľmi členitý a tak nedovoľuje rozvinutie veľkoplošného poľnohospodárskeho využívania.

Trvalé trávne porasty

Sú plochy fyziognomicky vzdialené od pôvodného vegetačného krytu, vyžadujú neustálu starostlivosť, od ktorej je závislý ich charakter. Trvalé trávne porasty sú prevažne polointenzívne, viac-menej prirodzené. Výnimku tvoria niektoré plochy strmých strání alebo zamokrených plôch v alúviách, kde je veľmi hodnotná xerothermná vegetácia. Tieto plochy sú popísané ako ekologicky významné segmenty. TTP sú využívané hlavne na pasenie HD a kosenie. Časť TTP je zarastajúca krovinnami. Podiel TTP v k.ú. Silická Jablonica 561,4 ha.

Nelesná stromová a krovinná vegetácia

K charakteristickým dominantám územia Silická Jablonica patria lesné lúky, ktoré vznikli odlesnením pôvodného lesného krytu a krovinnaté pasienky. Pasienky a lúky pokrývajú predovšetkým trávnaté porasty sitín, porasty ostríc, bezkolencové lúky, metlicové porasty a porasty s ostricou Davallovou. Časté sú tiež porasty s prasličkou. Z bežnejších druhov týchto stanovišť napr. psinček poplazitý, pichliač potočný, túžobník brestový atď. V stromovom a krovitom podrade sú zastúpené druhy rodu svíb, javor poľný hladkoplodý, čremcha strapcovitá, lieska obyčajná, jaseň štíhly, krušina jelšová, kalina obyčajná.

Vody

Riešený priestor predstavujú lesnaté doliny s tečúcimi tokmi 3,8 ha: Bazinský potok vlieva sa do Turne, ktorá preteká intravilánom obce. Tok Turňa je čiastočne regulovaný. Najväčšie prietoky sa znamenali v jarných mesiacoch, nižšie v letnom a zimnom období s miernym zvýšením na jeseň.

Mozaikové štruktúry

Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú pomerne hojne. Viazané sú na celý kataster Silická Jablonica, kde sa vyskytuje mozaika medzí, lúk a pasienkov. Miestami dochádza vplyvom absencie obhospodarovania k stieraniu týchto štruktúr zarastaním náletovými drevinami.

Lesné spoločenstvá

Územie Silickej planiny je v severnej časti pokryté prevažne lesmi. V centrálnej časti vo veľkej miere prevládajú krasové stepi až lesostepi. Tieto oblasti boli do 70-tych rokov spásané - erózný proces teda

prebiehal rýchlo; tak sa obnažovali škrapové polia. Bukové dúbravy a hrabiny, ktoré pokrývajú najmä plošinu a južné svahy planiny, i dubové bučiny, ktoré dominujú na severných svahoch, sú z lesných porastov najviac zastúpené. Na najextrémnejšie exponovaných južných svahoch je skupina drieňových dúbrav. Lesné porasty sa rozprestierajú na rozsiahlej časti v k.ú. Silická Jablonica, z ktorého zaberajú 1 879,0 ha. Ide prevažne o druhovú skladbu v zastúpení buk, dub, hrab, miestami javor, borovica, v brehových porastoch potokov najmä jelša, vrbý a miestami lieska. Plnia najmä pôdoochrannú funkciu. Prechod medzi lesom a PPF nie je všade jednoznačný a presne ohraničený. Terasy, kde pastviny neboli dlhšiu dobu ošetrované, začínajú postupne zarastať drevinami a krovínami. Prechod medzi poľnohospodárskou pôdou a lesom je pozvoľný.

Na väčšine územia národného parku, mimo rezervácií, a jeho ochranného pásma prebieha v lesoch plánovité obhospodarovanie prostredníctvom LHP. Z kategórií lesov majú najväčšie plošné zastúpenie lesy ochranné, cca 50 % plochy lesov. Avšak vysoké zastúpenie má aj kategória lesov hospodárskych, cca 45 % plochy všetkých lesov národného parku. Zvyšných 5 % tvoria lesy osobitného určenia a plochy so špecifickým funkčným zameraním, ako sú napríklad políčka pre zver, lesné lúky a pod.

3.1.1 Poľnohospodárstvo

V tomto odvetví je zastúpené poľnohospodárske družstvo vo východnej časti zastavaného územia. Menej dostupné sú údaje o súkromne hospodáriacich roľníkoch, ktorí však z hľadiska nízkeho počtu SHR významnejšie neovplyvňujú rozvoj poľnohospodárstva v obci.

V kat. území hospodári Agrár Hrušov. Spoločnosť sa zaoberá chovom oviec v počte 310 ks. Nachádzajú sa tu 4 maštale, 1 senník. Počet zamestnancov dvaja.

Dominantným prvkom obce sú lesné pozemky, na ne nadväzuje zastavaná plocha obce (obytná zástavba, občianska vybavenosť, dopravné a nasledujú trvalé trávne porasty.

Celková výmera pôdy v ha	2 556,6
v tom:	
poľnohospodárska pôda	636,2
v tom:	
orná pôda	46,7
vinice	5,0
záhrady	23,1
ovocné sady	0,0
trvalé trávne porasty	561,4
nepoľnohospodárska pôda	1 920,4
v tom:	
lesné pozemky	1 879,0
vodné plochy	3,8
zastavané plochy	29,9
ostatné plochy	7,7

3.1.2 Lesné hospodárstvo

V kat. území obce sa nenachádzajú lesné pozemky.

3.2 Pôda, hlavné pôdne charakteristiky riešeného územia

Zastúpenie pôdno-ekologických jednotiek (PEJ):

Na skúmanom území sa nachádzajú tieto tri najlepšie bonitované pôdno-ekologické jednotky:

- 0511002, 0563242, 0563442, 0512003, 0556402, 0571243, 0571443, 0571242, 0571512, 0590462, 0590262, 0590562, 0700892, 0792882, 0592883, 0500893, 0500892, 0583683, 0500993, 0584883, 0583782, 0592983

05 11 002 / 5 sk

/FMG/ Fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké), rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie ($0^0 - 1^0$), pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 pod 10%), stredne ťažké (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 63 242 / 5 sk

/KMm/ kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké, mierny svah ($3^0 - 7^0$), silne skeletovitá pôda, stredne ťažké (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 63 442 / 5 sk

/KMm/ kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké, výrazný svah ($12^0 - 17^0$), silne skeletovitá pôda, stredne ťažké (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 12 003 / 6 sk

/FMG/ Fluvizeme glejové, ťažké, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie ($0^0 - 1^0$), pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 pod 10%), stredne ťažké (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 56 402 / 6 sk

/LMg až PGI/ Luvizeme pseudoglejové až pseudogleje luvizemné na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké, výrazný svah ($12^0 - 17^0$), pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 pod 10%), stredne ťažké (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 71 242 / 7 sk

/KMg/ Kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), mierny svah ($3^0 - 7^0$), pôda silne skeletovitá, stredne ťažké pôdy (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 71 243 / 7 sk

/KMg/ Kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), mierny svah ($3^0 - 7^0$), pôda silne skeletovitá, ťažké pôdy (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 71 443 / 7 sk

/KMg/ Kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), výrazný svah ($12^0 - 17^0$), pôda silne skeletovitá, ťažké pôdy (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 71 512 / 7 sk

/KMg/ Kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), príkry svah ($17^0 - 25^0$), pôda slaboskeletovitá (obsah skeletu do hĺbky 5-25%), stredne ťažké (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 90 462 / 8 sk

/RAM/ Rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké, príkry svah ($17^0 - 25^0$), pôda silne skeletovitá, (stredne ťažké (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 90 262 / 8 sk

/RAM/ Rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké, mierny svah ($3^0 - 7^0$), pôda silne skeletovitá, (stredne ťažké (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 90 562 / 8 sk

/RAM/ Rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké, príkry svah ($17^0 - 25^0$), pôda silne skeletovitá, (stredne ťažké (hlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 00 892 / 9 sk

Pôda na zrázoch nad 25°, bez rozlíšenia typu pôdy, zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 00 893 / 9 sk

Pôda na zrázoch nad 25°, bez rozlíšenia typu pôdy, zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 00 993 / 9 sk

Pôda na zrázoch nad 25°, bez rozlíšenia typu pôdy, zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 83 683 / 9 sk

/KM/ Kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch 12-25°, zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 83 782 / 9 sk

/KM/ Kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch 12-25°, zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 84 782 / 9 sk

/KMg/ Kambizeme pseudoglejové na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké, zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 92 883 / 9 sk

/RAM/ Rendziny typické na výrazných svahoch (12-15°), stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

05 92 983 / 9 sk

/RAM/ Rendziny typické na výrazných svahoch (12-15°), stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

07 00 892 / 9 sk

Pôda na zrázoch nad 25°, bez rozlíšenia typu pôdy, zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *mierny teplý, mierne suchý*.

07 92 882 / 9 sk

/RAM/ Rendziny typické na výrazných svahoch (12-15°), stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), zráz, pôda silne skeletovitá, ťažké (ilovitohlinité), *pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny*.

Návrh

Pri spracovaní územného plánu obce v max. možnej miere sú akceptované zásady ochrany PP, podľa zákona č. 220/2004 Zb. o ochrane a využívaní PP a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odporúčané opatrenia na ochranu pôdy sú z hľadiska relevantnosti ovplyvniteľnej koncepciou územného plánu zamerané na optimalizáciu priestorového usporiadania v kategóriách zodpovedajúcich potenciálu pôd a využívanie v ekologicky únosnej zaťažiteľnosti pre zabezpečenie ekologicky stabilnej krajiny. Sú to :

- akceptovanie územného rozsahu lesného pôdneho fondu s polyfunkčným významom lesov v kategóriách a hospodárskych súboroch zodpovedajúcich horizontálnej a vertikálnej štruktúre územia a požiadavkám ekologického hospodárenia v lesoch,
- prispôsobovanie využívania lesov pri hospodárskych a obnovných postupoch funkčnosti priestorov krajinnno-ekologických zón podľa zásad funkčne integrovaného lesného hospodárstva,
- akceptovanie územného rozsahu poľnohospodárskej pôdy a využívanie v kategóriách podľa typologicko-produkčnej kategorizácii agroekosystémov,
- zabezpečovanie výživy rastlín je potrebné riešiť predovšetkým organickými hnojivami, aplikáciu

- anorganických hnojív riešiť podľa zásoby živín v pôde a vo vzťahu k pestovanej plodine (plán hnojenia), postupy na aplikovanie riešiť tak, aby transport živín z pôdy do vody bol na prijateľnej úrovni (ochrana podzemných vôd),
- zabezpečovanie ochrany rastlín proti škodcom a chemické ničenie burín riešiť dôsledným dodržiavaním technologickej aplikácie stanovenej výrobcom ochranných prostriedkov bez ohrozenia kvality pôdy a podzemnej vody,
 - akceptovanie, že pôda je aj priestorom pre uspokojovanie potrieb ľudskej spoločnosti formou novej výstavby t.z. výhľadový územný rozvoj zabezpečovať v rozsahu a lokalizácii navrhovanej územným plánom,

4. MELIORAČNÉ STAVBY

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú hydromelioračné stavby v správe Hydromeliorácie š.p.Bratislava.

5. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY / PP

Perspektívne použitie PP je vyhodnotené zvlášť pre každú riešenú obce v poradí Hlivišťa, Baškovce a Choňkovce.

V tabuľkovej časti je podrobná špecifikácia jednotlivých lokalít, kde je uvedené poradové číslo lokality, navrhované funkčné využitie, druh pozemku, bonitovaná pôdna – ekologická jednotka (BPEJ), skupina BPEJ a výmera lokality členená podľa druhu pozemku a BPEJ.

Zastavané územie obce:

- plochy vyznačené plnou čiarou, spolu s vyznačením navrhovaného funkčného využitia a poradovým číslom lokality. Jedná sa o navrhované lokality rodinných domov a občianskej vybavenosti. Plochy jednotlivých lokalít, ako aj sumárne údaje sú v tabuľkovej časti (tab.1).

Mimo hranice súčasne zastavaného územia:

- plochy vyznačené čiarkovanou čiarou, majú poradové číslo a navrhované funkčné využitie. Jedná sa o navrhované lokality rodinných domov, športových plôch, vodná plocha a plochy technickej vybavenosti (tab. č. 2).

Rezervné plochy – informatívny prehľad

- plochy určené ako plošná rezerva sú vyznačená bodkočiarkovanou čiarou (nie sú vyhodnocované v tabuľkovej časti)

Špecifikácia a lokalizácia druhu pozemku je zdokumentovaná vo výkresovej časti č.07 v mierke M 1: 2000.

6. VYHODNOTENIE ZÁBERU LESNÝCH POZEMKOV

V kat. území obce Silická Jablonica sa nachádzajú lesné pozemky o celkovej výmere 1416,73 ha (podľa údajov Lesy SR š.p. odš. Rožňava). Z toho štátne lesné pozemky o celkovej výmere 1414,19 ha a neštátne lesné pozemky o celkovej výmere 2,54 ha

Výmera hospodárskych lesov:

- vo vlastníctve štátu: 1275,52 ha
Výmera ochranných lesov:

- vo vlastníctve štátu: 80,15 ha

Čistá porastová plocha:

- vo vlastníctve štátu: 1355,67 ha

Lesné pozemky v súkromnom vlastníctve – Združenie Silická Jablonica, Leso majiteľa - Občianske združenie – 221,32 ha, z toho ochranné lesy 107,33 ha, hospodárske lesy – 467,0 ha

Lesné pozemky sú delené do 5. kategórii ochrany:

- Kategória ochrany 1. – 4,63 ha
- Kategória ochrany 2. – 0,0 ha
- Kategória ochrany 3. – 1339,28 ha
- Kategória ochrany 4. – 0,0 ha
- NPR - Kategória ochrany 5. – 11,76 ha

Návrh

V návrhu ÚPN-O sa neuvažuje so záberom lesných pozemkov na výstavbu. Navrhované turistické a cyklistické komunikácie sú po jestvujúcich lesných komunikáciách. Návrh rešpektuje požiadavky na ochranu LP v zmysle § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

Areál spoločnosti „Lesy SR, š.p. závod Rožňava“ navrhujeme – na zmenu využitia, pre komerčné účely – stravovanie, ubytovanie, služby, šport, parkovacie plochy.

7. ZDÔVODNENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Návrh pracuje s prirodzeným rastom obyvateľstva, tvoreným populačným prírastkom v posledných rokoch. Územný plán rešpektuje v maximálnej miere funkciu a prevádzku sídla.

Rozvoj bytovej výstavby je navrhnutý formou rodinných domov.

Obce navrhujeme rozvíjať predovšetkým v zastavanom území a v území bezprostredne naväzujúcom na zastavané územie obcí. Nová výstavba rodinných domov je doplnením jestvujúcej ulice, v záhradách, v zastavanom území a na poľnohospodárskej pôde mimo zastavané územie.

V zastavanom území obce okrem plôch bývania navrhujeme plochy pre občiansku vybavenosť, technickú vybavenosť a šport.

Navrhovaná koncepcia funkčného využitia územia obcí vychádza z existujúcej funkčnej štruktúry, z reálnych územno-technických daností, a z týchto ďalších koncepčných zásad:

- funkčný rozvoj obcí riešiť prioritne v súčasných hraniciach zastavaného územia, prestavať neobývané budovy, využiť stavebné prieluky a plochy nadmerných záhrad, poľnohospodársky nevyužívané plochy a v poslednom poradí poľnohospodársky využívanú pôdu,
- plošný rozvoj urbanizovaného územia riešiť formou kompaktnej obce, tak aby nedochádzalo k vytváraniu pre poľnohospodársku výrobu ťažko prístupných enkláv,
- v maximálne možnej miere rešpektovať vlastníctvo budov a pozemkov, pri vytváraní nových stavebných pozemkov a pri zlučovaní pozemkov v maximálne možnej miere rešpektovať existujúcu parceláciu,
- zachovať existujúce plochy verejne prístupnej zelene v obciach a prírodné prvky, brehovú zeleň vodných tokov,

- pre lokalizáciu občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou využívať najmä pozemky vo vlastníctve obce.
- stanoviť flexibilné možnosti zastúpenia funkcií v jednotlivých funkčných plochách a zabezpečenie kvalitného životného prostredia,
- vytvoriť podmienky pre vznik pracovných príležitostí (v službách, vo výrobe a cestovnom ruchu) aj v okrajových častiach obcí,
- vytvoriť čo najoptimálnejšiu štruktúru zelene.

7.1.1.1 PP ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja obce

Urbanistický rozvoj obce je limitovaný okrem iného aj poľnohospodárskym pôdnym fondom, ktorý je v riešenom území zaradený do skupín: – skupina 5, 6, 7

Z dôvodu ochrany PP sme navrhli obce rozvíjať iba v priestoroch priamo naväzujúcich na zastavané územie na plochách, ktoré sú pre poľnohospodárske účely nevhodné.

V zastavanom území obce:

Záber č. 3, 6, 8, 9, 11a, 14, 15, 18

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce Silická Jablonica, v zastavanom území so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita **bytovej zástavby**. Záber je na málo produkčnej pôde.

Lokalita sa nachádzajú na poľnohospodárskej pôde (záhrada, BPEJ 0571242 (7), 0500893 (9), 0590462 (8), 0563442 (5), na súkromných pozemkoch – požiadavka súkromného vlastníka. Celkový záber je 1,9418 ha.

Záber č. 4, 5

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce Silická Jablonica, v zastavanom území so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá **pre občianska vybavenosť – dom smútku**. Záber je na nepoľnohospodárskej pôde – požiadavka obce. Celkový záber je 0,3825 ha.

Záber č. 2a, 7,

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce Silická Jablonica, v zastavanom území so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá **prístupová komunikácia, technická infraštruktúra**. Záber je na nepoľnohospodárskej pôde. Celkový záber je 0,5315 ha.

Záber č. 10,13

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce Silická Jablonica, v zastavanom území so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá **pre verejnú zeleň**,

Záber je na veľmi produkčnej pôde. Lokalita sa nachádza na poľnohospodárskej pôde (záhrada) na súkromných pozemkoch na BPEJ: 0563442 (5) - požiadavka obce. Celkový záber je 0,4138 ha.

Záber č. 17,

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce Silická Jablonica, v zastavanom území so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá, **kompostovisko, zberný dvor**.

Záber je na veľmi produkčnej poľnohospodárskej pôde (TTP – 0590462 (8) na súkromnom pozemku. Celkový záber je 0,1377 ha.

V mimo zastavané územie obce:

Záber č. 1, 11b, 14b, 16

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce Silická Jablonica, mimo zastavané územie so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá lokalita **bytovej zástavby**. Záber je na málo produkčnej pôde.

Lokalita sa nachádzajú na poľnohospodárskej pôde (orná pôda, trvalé trávnaté porasty na BPEJ 0571242 (7), 0556402 (6), 0563242 (5), 0565242 (6) na súkromných pozemkoch – požiadavka súkromného vlastníka. Celkový záber 0,8521ha.

Záber č. 12

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce Silická Jablonica, mimo zastavané územie so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá, **technická vybavenosť – čistička odpadových vôd**.

Záber je na veľmi produkčnej poľnohospodárskej pôde (orná pôda – 0563242 (5) na súkromnom pozemku. Celkový záber je 0,1016 ha.

Záber č.2b

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce Silická Jablonica, mimo zastavané územie so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá **prístupová komunikácia, technická infraštruktúra**.

Záber je na nepoľnohospodárskej pôda. Celkový záber je 0,0218 ha.

Záber č. 19

Urbanistický priestor sa nachádza v kat. území obce Silická Jablonica, mimo zastavané územie so stavom k 1.1.1990. V urbanistickom priestore je navrhnutá **pre športové plochy a verejnú zeleň**.

Záber je na veľmi produkčnej pôde. Lokalita sa nachádza na poľnohospodárskej pôde (TTP) na súkromných pozemkoch na BPEJ: 0571242 (7) - požiadavka obce. Celkový záber je 0,4872 ha.

Koniec sprievodnej správy.

V Michalovciach, 2008, Ing. Arch. BOŠKOVÁ Marianna

8. TABUĽKOVÁ PRÍLOHA

8.1 Bilancia predpokladaného odňatia PP a LP

8.1.1 zastavané územie: tab. č.1

8.1.2 mimo zastavané územie: tab. č.2

8.2 Rekapitulácia – celkový záber PP: tab. č. 3